

ایران جهت احداث طرح‌ها و مجتمع‌های پتروشیمی از آغاز تا کنون از منابع داخلی و خارجی حدود ۸۵ میلیارد دلار بوده است. طرح‌های در دست اجرای صنعت پتروشیمی ظرفیت حدود ۷۰ میلیارد دلار جذب سرمایه را دارند.

تسریع در فرایند تکمیل زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی و توسعه پایین‌دست آن نیازمند سرمایه‌گذاران خرد و کلان و داخلی و خارجی است تا ارز و ریال طرح‌های کوچک و بزرگ را به فراخور تأمین نمایند.

• مشاوره تأمین مالی بر اساس انعقاد قرارداد با شرکت سبذگردان اعتبار

- پیگیری تأسیس شرکت پروژه با لحاظ نمودن نقش حاکمیتی شرکت ملی صنایع پتروشیمی و ایجاد صندوق مادر پروژه صنعت پتروشیمی
- تشکیل کارگروه تأمین مالی صنعت پتروشیمی
- برگزاری جلسات تخصصی با رؤسای سابق سازمان بورس و معاون صندوق توسعه ملی

- اصلاح فرایند صدور مجوز موافقت اصولی طرح‌های صنعت پتروشیمی
- بررسی امکان توسعه مشارکت مردم در صنعت پتروشیمی با ترویج الگوهای اسلامی مشارکت و تأمین مالی
- انعقاد تفاهمنامه همکاری با مناطق آزاد، تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی و اقلام برای تهیه نقشه راه همکاری‌های متقابل در راستای جذب سرمایه‌گذاری و حمایت از توسعه صنایع پتروشیمیایی، پتروپالایشگاهی، واحدهای پایین دستی و خوشه‌های صنعتی و همچنین توسعه متوازن و هدفمند صنایع مذکور در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی به منظور افزایش صادرات محصولات، جلوگیری از خام‌فروشی و کاهش واردات محصولات استراتژیک پتروشیمی

بازگشت ارز حاصل از صادرات شرکت‌های پتروشیمی به چرخه اقتصادی کشور

در سال ۱۴۰۰ مجتمع‌های تولیدی پتروشیمی در مجموع ۱۴/۸ میلیارد دلار فروش صادراتی داشته‌اند که با نظارت‌ها و پیگیری‌های دقیق به عمل آمده توسط کارگروه پایش ارزی شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، ۸۵ درصد مبلغ فوق معادل ۱۲/۷ میلیارد دلار مستقیماً در سامانه ارزی نیما به فروش رسیده و ۱۵ درصد دیگر عمدتاً به مصرف هزینه‌های تولید محصول، تأمین تجهیزات، بازپرداخت تسهیلات ارزی دریافتی شرکت صادرکننده و بخشی از آن نیز به صورت تهاتری در اختیار سایر شرکت‌ها و طرح‌های پتروشیمی فاقد درآمد ارزی قرار گرفته است. بدین ترتیب، شرکت‌های پتروشیمی ضمن بازگشت صددرد درآمد صادراتی خود به چرخه اقتصاد کشور، در مجموع موفق به ایفای ۱۵۵ درصد تعهد ارزی سالیانه و تأمین حدود ۲۴ درصد نیاز ارزی کشور گردیده‌اند که تا آن سال بی‌سابقه بوده است.

همچنین در سال ۱۴۰۱ نیز مجتمع‌های تولیدی پتروشیمی در مجموع ۱۶/۰۲ میلیارد دلار فروش صادراتی داشته‌اند که با نظارت‌ها و پیگیری‌های دقیق به عمل آمده توسط کارگروه پایش ارزی شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، حدود ۹۱ درصد

اختلاف قیمت محصولات و خوراک این طرح‌ها به میزان ۲/۴ میلیارد دلار برآورد می‌شود که با فرض هزینه‌کرد ۲۰ درصد از آن به عنوان هزینه‌های جاری بهره‌برداری، می‌توان ارزش افزوده ۴۶ درصدی برای مجموع طرح‌های زنجیره ارزش محاسبه کرد. اشتغالزایی این طرح‌ها نیز در دوره ساخت حدود ۲۳ هزار نفر خواهد بود.

طرح‌های فوق بر اساس دسترسی هلدینگ‌ها به خوراک‌های مورد نیاز، در قالب طرح‌های ملی خودکفایی به آنها ابلاغ شده است و تعدادی از هلدینگ‌ها برای سرمایه‌گذاری در این زمینه پیش‌قدم شده‌اند.

در حال حاضر ۳۴ موافقتنامه اصولی به ظرفیت بیش از ۵ میلیون تن در سال برای طرح‌های زنجیره ارزش صادر شده است و ۷ طرح دیگر نیز منتظر ورود سرمایه‌گذاران جدید هستند.

پژوهش و فناوری، توسعه کسب‌وکارهای دانش‌بنیان و ساخت داخل

- شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی: توسعه دانش فنی صنعت پتروشیمی و بومی‌سازی کاتالیست‌های مورد نیاز صنعت پتروشیمی کشور
- شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران در راستای اجرای سیاست‌های کلان و نقش‌آفرینی دانش و فناوری پیشرفته در همه عرصه‌های تولید صنعت پتروشیمی به منظور توسعه دانش فنی، کاهش هزینه‌های تولید، افزایش بهره‌وری، ارتقای کیفیت محصولات، رقابت‌پذیر شدن تولیدات در بازارهای جهانی و کاهش قیمت تمام‌شده محصولات از طریق شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی از شرکت‌های زیرمجموعه فعالیت می‌کند که از جمله آنها امضای ۲۳ قرارداد و تفاهمنامه همکاری در حوزه تولید دانش‌های فنی، کاتالیست‌ها و مواد شیمیایی با شرکت‌های داخلی است.
- شرکت پژوهش و فناوری پتروشیمی متعدد شده است تا پایان دولت سیزدهم همه کاتالیست‌های مورد نیاز صنعت پتروشیمی را با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان

مبلغ فوق معادل ۱۴/۵۵ میلیارد دلار مستقیماً در سامانه ارزی نیما به فروش رسیده و ۹ درصد دیگر عمدتاً به مصرف هزینه‌های تولید محصول، تأمین تجهیزات، بازپرداخت تسهیلات ارزی دریافتی شرکت صادرکننده و بخشی از آن نیز به صورت تهاتری در اختیار سایر شرکت‌ها و طرح‌های پتروشیمی فاقد درآمد ارزی قرار گرفته است.

مجتمع‌های تولیدی این صنعت ارزش‌آفرین توانستند در ۳ ماهه نخست سال ۱۴۰۱، در مجموع ۱۰/۸ میلیارد دلار فروش صادراتی داشته باشند که از این میزان ۸/۴ میلیارد دلار در سامانه ارزی نیما به فروش رسیده است.

راهبرد صنعت پتروشیمی؛ تکمیل زنجیره ارزش

شرکت ملی صنایع پتروشیمی در راستای شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و معرفی آنها و نیز تسهیل یا اجرای آن فرصت‌ها در آینده، اقدام به مطالعه زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی و ارائه فرصت‌های ورود برای سرمایه‌گذاران در جهت اهداف ذیل نموده است:

- افزایش ارزش افزوده و بالطبع، درآمدزایی بیشتر برای بخش خصوصی و دولت
- کاهش خام و نیمه‌خام فروشی
- رفع نواقص موجود در زنجیره ارزش کشور برای کاهش واردات
- خودکفایی در تأمین بازار داخلی و افزایش تاب‌آوری
- کاهش ارزیابی اشتغالزایی
- تنوع‌بخشی سبد محصولات و در نتیجه مقاصد صادراتی.

نتایج این مطالعه در قالب طرح‌های زنجیره ارزش صنعت پتروشیمی به صورت ۲۰ بسته در پنج زنجیره پروپیلن، متانول، اتیلن، آروماتیک و بوتیلن به مجموع ظرفیت اسمی ۳/۸ میلیون تن در سال با سرمایه‌گذاری ۴/۲ میلیارد دلار و با قابلیت تولید سالانه ۴/۴ میلیارد دلار از انواع محصولات پایین‌دستی ارائه شده است.

در سال ۱۴۰۱ نیز مجتمع‌های تولیدی پتروشیمی در مجموع ۱۶/۰۲ میلیارد دلار فروش صادراتی داشته‌اند که با نظارت‌ها و پیگیری‌های دقیق به عمل آمده توسط کارگروه پایش ارزی شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، حدود ۹۱ درصد مبلغ فوق معادل ۱۴/۵۵ میلیارد دلار مستقیماً در سامانه ارزی نیما به فروش رسید

نقشه دولت

ویژه‌نامه وزارت نفت

ایران

شهریور ۱۴۰۲